14/07/2025

Митрополит Методије: Изјава поводом кривичне пријаве поднешене од стране Центра за грађанска права

Наводи кривичне пријаве су у потпуности чињенично неосновани и правно апсурдни.

Како ми је познато из средстава јавног информисања, подносилац кривичне пријаве је извесна НВО чији оснивач (Светлана Пајовић Мусовић) у свакој прилици и на сваки начин врло бучно испољава верску и националну нетрпељивост према верницима и клирицима Српске Православне Цркве, што је вероватан мотив и у овом конкретном случају. Међутим, ову као и бројне сличне кривичне пријаве држим за наставак политичког прогона Српске Православне Цркве и покушаја антицкрвених кругова да се злоупотребом правних средстава креира јавно мњење и друштвени амбијент у коме је посебно и само за вернике и свештенство Српске Православне Цркве у Црној Гори уведен деликт мишљења а слобода изражавања ограничена према задатим идеолошким оквирима. Већ по ко зна који пут се пастирске беседе изговорене у храмовима и за време црквених служби морају појашњавати полицијским службеницима и тужиоцима. На тај начин се у широј јавности подстиче цензура и аутоцензура, што је Уставом недопуштено и генерално

неспојиво са демократским уређењем. Посредно, али са јасном намером, клирицима и верницима Српске Православне Цркве настоје се битно ограничити не само верска, него и она основна људска права и слободе.

Супротно наводима пријаве да сам у својој беседи повредио Устав, сматрам управо да сам том приликом нарочито снажно афирмисао основне уставне вредности и начела као што су: право на достојанство и неповредивост и поштовање личности, право на правично и јавно суђење, начело законитости, слободу мисли, савести и вероисповјести, слободу изражавања и забрану цензуре и тако даље, јер управо те вредности биле су погажене или карикиране од стране усташког и титоистичког режима. Искрено се чудим како је уопште могуће да се данас у Црној Гори појављују лица и организације у функцији заштитника њиховог наслеђа.

Наиме, оцена усташког и титоистичког режима као злочиначких и тоталитарних творевина мрачних идеологија, почива на чињеници да је ван сваке сумње доказано да су комунистички режим Јосипа Броза и пронацистички Анта Павелића спроводили крвави терор, кроз прогон и масовне ликвидације, поред осталих, лица углавном српске националности, православне вероисповијести и припаднике и присталице монархије, односно, Југословенске војске у отаџбини. Више стотина – од стране Титових војних, партијских и парадржавних оружаних формација – побијених свештеника Српске Православне Цркве, разорени храмови и манастири, отета имовина, масовне и до данас неексхумиране гробнице, деценијска културно-политичка репресија, представљају оставштину титоистичке власти у Црној Гори за време СФРЈ. Још горе последице по српски народ и Цркву имала је Павелићева власт у Независној Држави Хртватској. Према томе, за мене је реч о епохално јединственој злочиначкој коалицији у контексту стравичних последица њихове репресије по народ и Цркву којима припадам и служим, без обзира на њихове различите историјске савезнике, идеолошке мотиве и политичке инспирације.

Дакле, понављам, како је усташко-титоистички систем власти газио вредности које Црна Гора и данас баштини својим уставним уређењем, јавна осуда таквих режима као злочиначких не представља изазивање мржње нити повреду Устава, већ пуко подсећање на ноторне историјске чињенице и упозорење на опасност од њиховог повампирења. Подсетићу да је Европски парламент, полазећи од тих чињеница, у више наврата децидно осудио злочине комунистичких тоталитарних режима у Европи. Јосипа Броза, у том смислу, сматрам монструозном појавом, а несхватљиво је да се таква моја

квалификација узима као вређање званичних симбола државе Црне Горе, јер колико ми је познато Броз није званични државни симбол нити је његова личност било којим законом изузета од осуде и критичког мишљења. Антифашистичка, иако више држим до израза слободарска, традиција Црне Горе нам управо налаже личну обавезу да недвосмислено осудимо и разобличимо сваку тоталитарну праксу, без обзира на њен идеолошки лик. Тим пре ако се њеним виновницима указују незаслужене почасти у виду подизања нових споменика.

Такође, исказ о генералу Драгољубу Михаиловићу као „првом герилцу Европе“ је само понављање тадашњих ставова антихитлеровског западног јавног мњења, који су документовани и одавно доступни јавности. Такво гледиште већ и због тога не може бити кривично инкриминисано.

Не постоји једна једина реч из беседе која би се могла тумачити као аболирање било ког злочинца и величање ма чијег злочина. Такве конфабулације одбацујем као плод зле намере и бестијалан покушај клевете. Са друге стране, остајем при изнетој тврдњи да је међу тзв. „четницима“, односно, вођама и припадницима Југословенске војске у отаџбини било и хероја и херојских дела, родољубља и слободарских врлина које изазивају поштовање, као што добрих људи и добрих дела има увек и свуда. То је моје дубоко уверење на чије изражавање имам право. Свестан да свака наша реч подлеже прво суду Божјем, а онда и суду јавности, ипак сам дужан појаснити да као православни епископ и слободан грађанин не пристајем на било какву једноумну и идеолошку кодификацију стварности или пропагандно наметање историјских истина, те остајем привржен Богом нам дарованој и као таквој Уставом заштићеној слободи савести, као и слободи мишљења и изражавања које се данас настоје сузбити под етикетом забране ревизионизма.

Што се тиче других навода пријаве, наравно да ћу као православни епископ Српске Православне Цркве увек примерено упозоравати верни народ на опасности и последице удаљавања од окриља Цркве. То је моје право, али још више моја пастирска дужност пред Богом и народом. Сваки другачији став по том питању чинио би ме недостојним вршења епископске службе.

На крају, садржај моје беседе подлеже кривичној одговорности само уколико се у Црној Гори кривичним делом сматра залагање за националну равноправност, личну слободу и достојанство, истину и правду, све у оквиру закона и Устава.

Архиепископ и Митрополит будимљанско-никшићки

Методије

spc.rs